

ΕΝΩΠΙΟΝ ΠΑΝΤΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΞΩΔΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΜΕ ΕΠΙΦΥΛΑΞΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Της ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΦΟΡΕΩΝ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ «ΑΡΓΩ», που εδρεύει στην Αθήνα (οδός Ηπείρου αριθμ. 41) και εκπροσωπείται νομίμως.

ΠΡΟΣ

1) Τον Γενικό Διαχειριστή Κενών Θέσεων, Υπουργείο Υγείας - Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας (οδός Αριστοτέλους αριθμ. 17, Αθήνα)

2) Τους διαχειριστές κενών θέσεων των κάτωθι Υγειονομικών Περιφερειών, για λογαριασμό και των επιτροπών διαχείρισης της μετάβασης

- 1η ΥΠΕ Αττικής, Ζαχάρωφ 3, Αθήνα

- 2η ΥΠΕ Πειραιώς και Αιγαίου, Θηβών 40-42, Πειραιάς

- 3η ΥΠΕ Μακεδονίας, Αριστοτέλους 16, Θεσσαλονίκη

- 4η ΥΠΕ Μακεδονίας & Θράκης, Αριστοτέλους 16, Θεσσαλονίκη

- 5η ΥΠΕ Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας, Νικηταρά 18, Λάρισα

- 6η ΥΠΕ Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων, Ηπείρου & Δυτικής Ελλάδας, Υπάτης 1 & ΝΕΟ Πατρών - Αθηνών, Πάτρα

- 7η ΥΠΕ Κρήτης, 3ο χιλ. Εθν. Οδού Ηρακλείου-Μοιρών, Εσταυρωμένος, Ηράκλειο Κρήτης

Κοινοποιούμενη προς την Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας (οδός Αριστοτέλους αριθμ. 17)

* * *

Όπως γνωρίζετε, από την έκδοση της υπ' αριθμ. Γ3α,β/Γ.Π.οικ.96899/12-12-2018 εγκυκλίου με θέμα «Διαδικασία μετάβασης ψυχικά ασθενών σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης» (ΑΔΑ: 69ΧΖ465ΦΥΟ-ΓΒΕ) πλείστα προβλήματα έχουν παρουσιαστεί κατά τη διαδικασία μεταβάσεων ασθενών σε Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης των φορέων-μελών, τα οποία έχουν απασχολήσει τόσο τους φορείς-μέλη μας όσο και τις υπηρεσίες σας, και πλήθος είναι οι προβληματικές και αποτυχημένες μεταβάσεις που έχουν μετατρέψει τους ψυχικά ασθενείς σε «δέματα» και την θεραπευτική πράξη της μετάβασης στην κοινότητα σε διοικητική μετακίνηση χωρίς θεραπευτικό και επιστημονικό υπόβαθρο. Τούτο οφείλεται, όπως πολλές φορές έχουμε επισημάνει προς το Υπουργείο Υγείας, στο ότι η παραπάνω «εγκύκλιος», η οποία στην ουσία αποτελεί ψευδοερμηνευτική - ψευδοεφαρμοστική κανονιστική πράξη, περιέχει διατάξεις απαράδεκτες επιστημονικά και θεραπευτικά που αποβαίνουν εις βάρος των δικαιωμάτων των ασθενών.

Παρά το γεγονός ότι η παραπάνω εγκύκλιος έκανε κάποια θετικά βήματα με το άνοιγμα στην κοινότητα, αναγνωρίζοντας δηλαδή την ανάγκη φιλοξενίας και ψυχικά πασχόντων που διαβιούν στην κοινότητα, έχουμε πολλές φορές επισημάνει ότι παράλληλα αντιβαίνει στις διατάξεις των άρθρων 9 παρ. 2 ν.

2716/1999, 13 παρ. 1β της υπ' αριθμ. Α3α/οικ.876 ΚΥΑ (πρβλ. και άρθρο 3 παρ. 1 αυτής) και σε θεμελιώδη δικαιώματα των ψυχικά ασθενών, όπως είναι το δικαίωμα της ελεύθερης επιλογής από πλευράς του ασθενούς, κατόπιν αιτήσεώς του, της ΜΨΑ στην οποία επιθυμεί να φιλοξενηθεί καθώς και η εξασφάλιση της συναίνεσης του ασθενούς ως προαπαιτούμενο για κάθε ιατρική – θεραπευτική παρέμβαση. Τούτο κατά παράβαση της χάρτας δικαιωμάτων των ασθενών του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας καθώς και της σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (ν. 4074/2012), όπου ρητά προβλέπεται ο σεβασμός στην θέληση του ατόμου με αναπηρία ακόμα και σε περίπτωση περιορισμένης δικαιοπρακτικής ικανότητας.

Παρά το ότι έχουμε προβεί σε πλήθος έγγραφες διαμαρτυρίες και παραστάσεις μας στο Υπουργείο Υγείας, κατά τις οποίες λάβαμε σχετική διαβεβαίωση (με παρόντες κάποιους εξ υμών κατά την πρόσφατη συνάντηση εργασίας της 7^{ης} Νοεμβρίου) ότι θα ληφθούν υπόψη τα νομικά και ουσιαστικά προβλήματα της εγκυκλίου και ότι αυτή θα ανακληθεί, άλλως τροποποιηθεί με την ενσωμάτωση, ως παράρτημα, συγκεκριμένου πρωτοκόλλου διαδικασίας μετάβασης, το οποίο απολαμβάνει της εγκρίσεως της επιστημονικής κοινότητας, το Υπουργείο Υγείας δεν τήρησε τις δεσμεύσεις του. Αντίθετα προέβη σε έκδοση της νέας εγκυκλίου υπ' αριθμ. πρωτ. Γ3α,β/Γ.Π.οικ.84743/ 3.12.2019 (ΑΔΑ: ΨΕΡΣ465ΦΥΟ-8Ω6) με θέμα την τροποποίηση-συμπλήρωση της αρχικής εγκυκλίου, στην οποία νέα εγκύκλιο, νομοθετώντας και πάλι παρά τον νόμο, σε ουδεμία κατάργηση των προβληματικών ρυθμίσεων της πρώτης εγκυκλίου προέβη και ουδέν πρωτόκολλο διαδικασίας μετάβασης συμπεριέλαβε. Έτσι, εξακολουθούν να ισχύουν όλες οι διαδικασίες μετάβασης της αρχικής εγκυκλίου (εξαιρουμένων των περιπτώσεων Μονάδων βραχείας παραμονής καθώς και έκτακτων αναγκών, περί των οποίων οι νέες ρυθμίσεις)

Κατόπιν αυτών, επιφυλασσόμενοι παντός νομίμου δικαιώματός μας,

Αναφερόμεθα στην αλληλογραφία μας σχετικά με το θέμα και ιδίως στο από 15.1.2019 έγγραφό μας προς τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Υγείας, κοινοποιούμενο στην Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας, στο από 31.7.2019 έγγραφό μας, απευθυνόμενο στον Υπουργό, τον Γενικό Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας και κοινοποιούμενο στη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας, με την συνημμένη σε αυτήν γνωμοδότηση νομικού συμβούλου φορέα, στο από 13.11.2019 έγγραφό μας (δια ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), απευθυνόμενο στην Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας και κοινοποιούμενο στον Γενικό Γραμματέα και στον Γενικό Διαχειριστή Κενών Θέσεων, ενώ σας γνωρίζουμε ότι για το θέμα της διαδικασίας μετάβασης έχουμε υποβάλει την από 11.10.2019 αναφορά μας προς την Ειδική Επιτροπή Ελέγχου Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ατόμων με ψυχικές διαταραχές και την από 23.10.2019 αναφορά μας προς τον Συνήγορο του Πολίτη.

Σας δηλώνουμε ότι:

α) Σύμφωνα με όσα έχουμε ήδη θέσει υπόψη του Υπουργείου Υγείας, η υπ' αριθμ. Γ3α,β/Γ.Π.οικ.96899/12-12-2018 εγκύκλιος, αντί να ερμηνεύει ή να δίδει

οδηγίες περί εφαρμογής του ισχύοντος νομικού-κανονιστικού πλαισίου, παρά τον νόμο νομοθετεί και εισάγει κανονιστικό πλαίσιο, ενώ παράλληλα, όπως προαναφέραμε, παραβιάζει τις διατάξεις των άρθρων 9 παρ. 2 ν. 2716/1999, 13 παρ. 1β της υπ' αριθμ. Α3α/οικ.876 ΚΥΑ (πρβλ. και άρθρο 3 παρ. 1 αυτής) και αντιβαίνει σε θεμελιώδη δικαιώματα των ψυχικά ασθενών. Ως εκ τούτου, η εγκύκλιος αυτή δεν θεωρούμε ότι αποτελεί έγκυρο θεσμικό πλαίσιο της διαδικασίας μετάβασης, ώστε να προκύπτει οποιαδήποτε υποχρέωσή μας προς εφαρμογή της, ενόσω μάλιστα δεν λαμβάνεται πρόνοια για τον ορισμό σαφούς διαδικασίας που θα συμπεριλαμβάνει τις αναγκαίες κατά τα επιστημονικά παραδεδεδεγμένα θεραπευτικές πράξεις για την ορθή μετάβαση ασθενούς από το νοσηλευτικό ίδρυμα στην κοινότητα και ενόσω εκκρεμεί επί ένα ελόκληρο έτος η ενσωμάτωση του θεραπευτικού πλαισίου για τη διαδικασία μετάβασης του ασθενούς, παρότι η αναγκαιότητα αυτού αναγνωρίζεται ήδη από την πρώτη εγκύκλιο (σελ. 7 υπό ε αυτής).

β) Σε κάθε περίπτωση, δεν προτιθέμεθα να εφαρμόσουμε καμία εγκύκλιο χωρίς τη θεσμοθέτηση της τήρησης πρωτοκόλλου διαδικασίας μετάβασης, που να εξασφαλίζει την επιθυμία και πραγματική συναίνεση του ασθενούς και των συγγενών του, τη δημιουργία θεραπευτικής σχέσης με την ομάδα υποδοχής, τη γνωριμία και αλληλεπίδραση με τους λοιπούς ενοίκους της μονάδας και μία ελάχιστη δοκιμαστική περίοδο παραμονής, καθώς και χωρίς την κατάργηση της απαράδεκτης υποχρεωτικής τρίμηνης παραμονής στο πιθανόν ακατάλληλο πλαίσιο. Με τα συνεχή προβλήματα που δημιουργούνται από την εφαρμογή της παραπάνω «εγκυκλίου», τα οποία ήδη γνωρίζετε και έχουν απασχολήσει τις υπηρεσίες σας, έχουν εξαντληθεί τα όρια της καλόπιστης υπομονής μας, η οποία δοκιμάζεται εκ νέου με τα προβλήματα που έρχονται να προστεθούν από τις ρυθμίσεις της νέας εγκυκλίου που συμπληρώνει αυτήν, για τα οποία και επιφυλασσόμεθα

γ) Θα διαφυλάξουμε με κάθε τρόπο το μέχρι σήμερα επιστημονικό και θεραπευτικό μας έργο στην αποασυλοποίηση και την ψυχιατρική μεταρρύθμιση καθώς και τα δικαιώματα των ασθενών οι οποίοι φιλοξενούνται στις Μονάδες μας, η θεραπευτική και αποκαταστασιακή πορεία των οποίων απειλείται από μία ακούσια και βεβιασμένη ένταξη στην ΜΨΑ που διαμένουν ασθενών που πιθανόν δεν ανταποκρίνονται στον χαρακτήρα της ΜΨΑ και στα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες των ενοίκων της

Σας καλούμε να απόσχετε από την εφαρμογή της παραπάνω παράνομης και απαράδεκτης επιστημονικά και θεραπευτικά εγκυκλίου και να μην προχωρήσετε σε καμία περαιτέρω μετάβαση ασθενούς, προβαίνοντας σε σχετική έγγραφη αναφορά προς την προϊστάμενη σας αρχή, κάτι που άλλωστε είναι καθήκον σας να πράξετε σύμφωνα με τις προβλέψεις του υπαλληλικού κώδικα, αφού πρόκειται περί οδηγιών που αντίκεινται προφανώς στον νόμο, ενόσω μάλιστα εκκρεμεί ακόμη η ενσωμάτωση του θεραπευτικού πλαισίου για τη διαδικασία μετάβασης του ασθενούς

Άλλως

α) Σας γνωρίζουμε ότι τίθεται θέμα έκθεσης σε κίνδυνο όχι μόνο των ασθενών που ζητείται η μετάβασή τους, αλλά και των ασθενών και του προσωπικού των Μονάδων μας, διακινδύνευση για την οποία εμείς ουδεμία ευθύνη φέρουμε. Επίσης ουδεμία ευθύνη φέρουμε για την βλάβη που τυχόν υποστούν οι ανωτέρω στην υγεία και σωματική τους ακεραιότητα λόγω της μη τήρησης επιστημονικά και θεραπευτικά ορθής διαδικασίας μετάβασης, κατ' εφαρμογή της παραπάνω παράνομης εγκυκλίου, εν γνώσει των ανωτέρω σας και εσάς των ιδίων, και κατά παράβαση των προαναφερθέντων διατάξεων

β) Επιφυλασσόμεθα για την άσκηση παντός νομίμου δικαιώματός μας και ιδίως για την σύνταξη αναφοράς-καταγγελίας ενώπιον κάθε αρμόδιας Αρχής της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί των προβλημάτων που προκύπτουν ως προς την παραβίαση των δικαιωμάτων των ασθενών, την παρακώλυση του θεραπευτικού μας έργου και την απειλή για την ψυχική υγεία και ακεραιότητα των ασθενών μας

* * *

Αρμόδιος δικαστικός επιμελητής εντέλλεται να επιδώσει νομίμως την παρούσα σε εκείνους προς τους οποίους απευθύνεται, προς γνώσιν και για τις νόμιμες συνέπειες, με την επιφύλαξη παντός νομίμου δικαιώματός μας, αντιγράφοντας αυτήν ολόκληρη στην έκθεση της επιδόσεώς του.

Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2019

Η πληρεξουσία δικηγόρος

